

Raadsvoorstel

Portefeuillehouder: Annette Pietersen		Opgesteld door: Rianne Steenbrink, Sociaal Domein en Veiligheid	
Besluitvormende vergadering: 10 december 2015	Registratienummer collegebesluit: 15.20438	Raadsnummer: (niet invullen, dit vult de griffie in)	
Titel / onderwerp: Info en advies sociaal domein			
Samenvatting: Naar aanleiding van de rapportage 'informer en adviseren in het sociaal domein' en de raadsbijeenkomst over dit onderwerp, stelt het college een nieuwe structuur rondom informatie en advies in het sociaal domein voor. Het vormen van een netwerk van vrijwilligers en professionals maakt hier een belangrijk onderdeel van uit.			

Voorgesteld besluit:

Het college van burgemeester & wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

1. In te stemmen met het wijzigen van de structuur rond informatie en advies in het sociaal domein, waaronder het vormen van een netwerk van vrijwilligers en professionals en positioneren van de functie van coördinerend cliëntadviseur onder de gemeente.

burgemeester en wethouders van Nieuwkoop

mr. G.G.G. Slooters
secretarissen

F. Buijserd
burgemeester

TOELICHTING

Inleiding / aanleiding

Op 23 juni 2015 heeft het college met raadsleden, Stichting Welzijn Nieuwkoop (SWN) en leden van vrijwilligersorganisaties gesproken over de toekomst van informatie, advies en cliëntondersteuning in het sociaal domein. Aanleiding was de rapportage 'informer en adviseren in het sociaal domein' waarin de huidige informatie- en adviesfunctie geëvalueerd werd. Rode draden uit de discussie waren:

- Het gebruik van de Servicepluspunten en welzijnsbezoeken blijft achter bij de doelstellingen die enkele jaren geleden zijn geformuleerd.
- Per 2015 is er veel veranderd rond zorg en welzijn. De taken van de gemeente zijn uitgebreid. De overzichtelijkheid en vindbaarheid van informatie over verschillende voorzieningen wordt steeds belangrijker.
- Er zijn een groot aantal verschillende organisaties in de gemeente die een rol hebben in het sociaal domein. Dit zijn zowel professionele als vrijwilligersorganisaties.
- Vrijwilligers die een netwerk hebben in hun kern, weten veel over wat er speelt en zijn laagdrempelig benaderbaar voor inwoners.
- Vrijwilligers hebben een professional nodig die ze kunnen raadplegen in lastige situaties, die complexe zaken kan overnemen en zorgt voor scholing van vrijwilligers.
- Er moeten kortere lijnen en meer contacten zijn tussen vrijwilligers en professionals die een rol hebben in het informeren en adviseren van inwoners.
- Het moet eigenlijk niet uitmaken waar een inwoner binnen komt met een vraag, als hij/zij maar op de juiste manier doorgeleid wordt naar het antwoord.
- Competenties van een cliëntondersteuner zijn belangrijker dan specialistische kennis, die kennis kun je altijd ergens vandaan halen als je een goed netwerk hebt.

Uit de rapportage 'informer en adviseren in het sociaal domein', komt naar voren dat het overgrote deel van de inwoners van Nieuwkoop op het moment dat zij een vraag hebben, voldoende de juiste weg weet te vinden. Via de reguliere informatiekanaal van gemeente, aanbieders en belangenorganisaties, soms met hulp uit hun sociale netwerk. Er is een kleine groep kwetsbare inwoners, waarin oudere ouderen, laaggeletterden en allochtonen oververtegenwoordigd zijn, waarvoor de drempel naar informatie en advies hoger is. Bijvoorbeeld omdat zij een grote afstand tot instanties ervaren, niet digitaal vaardig zijn, geen of een klein sociaal netwerk hebben, of de neiging hebben om zorg te mijden.

Het college wil daarom inzetten op (door)ontwikkeling van een structuur rondom informatie en advies in persoonlijk contact, als aanvulling op de digitale, papieren en telefonische informatiekanaal, waarmee deze kwetsbare groep wordt bereikt. Hierbij wil het college aansluiting zoeken bij organisaties die al (deels) zicht hebben op deze doelgroep.

Hiervoor heeft het college het toekomstscenario in de bijlage voor ogen.

Beoogd (maatschappelijk) effect

Alle inwoners van Nieuwkoop kunnen of zelfstandig of met hulp hun weg vinden naar passende informatie en advies in het sociaal domein, zodat zij een zo goed en snel mogelijk antwoord op hun vragen vinden, waardoor eventuele ondersteuning snel en effectief wordt ingezet.

Kader / eerdere besluiten / voorgeschiedenis

De cliëntouderadviseur die werkzaam was bij SWN is in mei 2015 met pensioen gegaan. SWN en de gemeente hadden afgesproken dat, in afwachting van de heroriëntatie op de informatie- en

adviesfunctie, de SWN tijdelijke vervanging zou organiseren tot en met 31 december 2015. Helaas is het de SWN niet gelukt om voor deze periode een geschikte kandidaat te vinden, waardoor de functie van cliëntouderadviseur nu onvervuld is.

Uit de rapportage 'informer en adviseren in het sociaal domein' kwam naar voren dat de welzijnsbezoeken in de huidige vorm niet het beoogde resultaat opleverden. De toegevoegde waarde voor de beleidsvorming was beperkt, bovendien leidde de benadering van inwoners op basis van leeftijd er niet toe dat juist die inwoners die moeilijk zelfstandig informatie- en advies vinden, werden bereikt. De signaleringsfunctie bij afgelegde bezoeken op individueel niveau en de opvolging door de cliëntouderadviseur was wel nuttig. Daarom hebben de SWN en de gemeente besloten de welzijnsbezoeken niet langer op te nemen in de subsidieaanvraag voor 2016. De signalering- en opvolgingsfunctie kunnen ingevuld worden door huisbezoeken van vrijwilligers en cliëntadviseur.

In 2015 heeft het college de onafhankelijke cliëntondersteuning ingekocht bij Stichting MEE. In de praktijk bleek de behoefte aan onafhankelijke cliëntondersteuning niet groot te zijn, maar er was wel een duidelijke behoefte aan de outreachende vorm van cliëntondersteuning. In overleg met de gemeente heeft Stichting MEE hier dan ook in 2015 het meeste inzet op gepleegd. Het college heeft besloten deze opdracht in 2016 opnieuw te beleggen bij Stichting MEE. Dit past binnen het beschikbare budget voor 2016.

Participatie / betrokken partijen / personen

Het college heeft dit toekomstscenario opgesteld op basis van de input van betrokken partijen tijdens het opstellen van de rapportage 'informer en adviseren in het sociaal domein' en de raadsbijeenkomst van 23 juni j.l.

Omdat vrijwilligers en zorg/welzijnsorganisaties een grote rol in het toekomstscenario spelen, vindt het college het belangrijk dat het voorstel onder hen breed gedragen wordt. Daarom heeft het college het toekomstscenario getoetst bij diverse betrokken partijen (zie bijlage voor de reacties).

Het college wil daarnaast het toekomstscenario samen met betrokken partijen verder uitwerken. Het college wil hiervoor een brede bijeenkomst organiseren met betrokken partijen in het werkveld, zowel vrijwilligersorganisaties als professionele organisaties.

Een nieuwe inrichting van het cliëntouderadvies en de welzijnsbezoeken per 2016 betekent dat de subsidieopdracht aan de SWN in 2016 een stuk kleiner wordt. Gemeente en SWN hebben hierover gesproken. De SWN ondersteunt het idee van het vormen van een netwerk rond informatie en advies in het sociaal domein. Wel vraagt de SWN aandacht voor de onafhankelijke positie van de cliëntondersteuning.

Het voorstel is besproken met de Wmo-adviesraad op 12 oktober, ook is de Wmo-adviesraad om advies gevraagd (zie bijlage).

Duurzaamheidsaspecten

Niet van toepassing.

Varianten met argumenten voor en tegen

Voorgestelde variant:

Naast de invulling van de rollen onafhankelijk en outreachend cliëntadviseur is er behoefte aan een meer coördinerende rol. De functie wordt, naast het ondersteunen van inwoners, meer gericht op coördinatie van taken, het voeren van regie op de uitvoering van de informatie- en adviesfunctie, het signaleren van ontwikkelingen richting gemeente, het adviseren over beleidsmatige ontwikkelingen

en deelname aan meer beleidsmatige projecten. Dit maakt het van belang dat er korte lijnen lopen naar het Wmo-loket en het beleidsteam Sociaal Domein. Dit pleit ervoor deze rol organisatorisch onder te brengen bij de gemeente. Op andere onderdelen van het sociaal domein zijn de ervaringen met een gemeentelijke regierol positief, zoals bij het sociaal team en het CJG.

Door de splitsing van de rollen coördinerend cliëntadviseur, onafhankelijk cliëntadviseur en outreachend cliëntadviseur vermindert het belang van onafhankelijkheid van een coördinerend cliëntadviseur. De onafhankelijke positie is immers al binnen de andere twee rollen belegd. Door de rol van coördinerend cliëntadviseur in 2016 al te beleggen bij de gemeente, kan de gemeente makkelijker een regierol pakken bij de ontwikkeling van een netwerk rondom informatie en advies.

Alternatieve variant:

De functie van coördinerend cliëntadviseur bij de SWN of een andere partij beleggen.

Voordeel is dat de cliëntadviseur zich (in het geval van de SWN) organisatorisch dichterbij de vrijwilligers van de Servicepluspunten bevindt, wat het ondersteunen van deze vrijwilligers in de huidige situatie vergemakkelijkt. Nadeel is dat de cliëntadviseur zich organisatorisch verder van de gemeente bevindt, wat wenselijk is bij de meer coördinerende/beleidsmatige aspecten van de functie.

Voorgesteld besluit

1. In te stemmen met het wijzigen van de structuur rond informatie en advies in het sociaal domein, waaronder het vormen van een netwerk van vrijwilligers en professionals en positioneren van de functie van coördinerend cliëntadviseur onder de gemeente.

Kanttekeningen / risico's en beheersmaatregelen

Doordat het toekomstscenario nader wordt uitgewerkt met betrokken partijen, bestaat de kans dat een uiteindelijk breed gedragen toekomstplan er anders uit ziet dan het huidige toekomstscenario. Dit zou ertoe kunnen leiden dat de positie van de coördinerend cliëntadviseur beter tot zijn recht komt als deze elders belegd wordt. De coördinerend cliëntadviseur wordt dan ook in eerste instantie geworven voor de periode van 1 jaar, met de mogelijkheid tot verlenging. Dit sluit aan bij het standaard gemeentelijke wervingsbeleid.

Financiële en juridische gevolgen

De kosten voor de coördinerend cliëntadviseur bij de gemeente worden gedekt uit de huidige uitgaven voor subsidie aan SWN voor de cliëntouderadviseur en de welzijnsbezoeken. Daarom vindt de overheveling budgettair neutraal plaats.

De subsidie aan de SWN wordt per 2016 flink verminderd. Volgens de Algemene wet bestuursrecht moet de gemeente bij afbouw van een subsidie die langer dan drie jaar loopt, rekening houden met een redelijke termijn voor afbouw van de subsidie. Wat een redelijke termijn is, is maatwerk per situatie. In deze situatie heeft de afbouw van de subsidie geen personele of andere vergaande consequenties voor de organisatie. Daarom is afbouw op korte termijn juridisch te verantwoorden.

Bijlagen

- brief betrokken partijen 'informereren en adviseren in het sociaal domein'
- toekomstscenario 'informereren en adviseren in het sociaal domein'
- reacties betrokken partijen op toekomstscenario
- advies Wmo-adviesraad

Advies meningsvormende raad